

MAGYAR NÉP

KÉPES-HETILAP

Előfizetési árak:

Évesre 10 pengő, félévre 5 pengő

Egyes szám ára 24 fillér.

Laptulajdonos:

MINERVA IRODALMI ÉS NYOMDAI
MUJÁRTÁZAT RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Megjelenik minden szombatosságra.

Szerkesztőség és Kiadói Hivatal:

Kolozsvár, Brassai-utca 7. szám.

Telefon: 18-37.

MEGISMERTÜK A VÁROST!

Vasárnap ismét kimentem falura. Hollani akartam a falusi ismerőseim véleményét új vendégeikről: a városiakról. Városon az élet veszélyes lett s ezért sokan húzódtak a csendes falvakba. Így a nyáron alig volt falusi család. Tulajdonképpen most került először város és falu egymás közvetlen szomszédságába. Most állt alkalmuk közelről megismerni egymást. Eddig merettségük felületlen, csak a falu fűtő, utközben való ismerettség volt. Ugyazoltvának azok ismerték egymást, akik üzleti összeköttetésben álltak egymással. Ez az ismerettség pedig egyszerű volt. A közösség igazi találkozásáról akkor beszélhetünk, ha azoknak minden rangú és endű és erkölcsű egyedül találkoztak egymással. Most tudni ez megőrtéent, mert a városról falura vándoroltak az ott volt gazdag és szegény, és a kevésbé jó erkölcsű.

Akik pedig kimentek, azok alkóztak a falusi társadalm minden fajtlájú emberével. Városi ember most nem csak a "ravasz"-nak hitt házartási alkalmazottak és a daci árust, hanem ugyanazeket otthon és azokat is megismerte, akik mindig otthon vannak. Mert más az ember, ha fáradságos munkája eredményét akarja pénzre váltani és más, ha saját házában, saját földjén érdektelenül, őszintén és öntudatosan mutatgatja meg, ki ő! S a falusi ember is nemcsak kirakatban, fényesre mázolvá, hanem fáradságtalanul, áldozatkészségen és segíteni akarásán keresztül is megismerhette a városit. Talán megludta azt is, hogy a városi ember, aki egész életét irodában tölti el, nem átal le a falusi ember munkáját, hanem ha jön az eső, akkor ő is gyorsan kezébe veszi a villát és siet segíteni

embertársának. A város és falu között az igazi testvériség együttérzés ott kezdődik, amikor hívás nélkül, ösztönöz segíteni akarással sietünk egymást szolgálni a legszükségesebb időben. A falu ezt megtette, amikor városról jövő szülőkbe jutott magyar testvéreit kis házaiba szeretettel befogadta. A városi ember pedig — tapasztalataim szerint kevés kivétellel — azóta, hogy kinn van falun, szinte naponként szolgáltatja legszébb jeleit a testvéri együttérzésnek és szeretetnek. Tökéletes társadalom, tökéletes ember nincs se falun, se városban. Elítélendő magatartást ezért találhatunk úgy a városiak, mint a falusiak között. De mi most nem a kávévati valókról beszélünk.

Az egyik falu közművelődési háza előtt nagy csoport emberrel találkoztam. Tarka csoport volt. Volt közöttük városi és falusi egyaránt. Benn a gazdaköri "Irem"-ben aratási ünnep volt. Az ünnepély rendezője a szereplőket falusiakból és a falu városi vendégeiből válogatta össze. A városi szereplők között ott volt egyik igen tehetséges, híres erdélyi költőnk és egy operacénekné is. Az egész ünnepély a falusi és városi műveltség szép találkozója volt. Ünnepély után a városiak egymás közt gyűjtést rendeztek, mert Szent István-napijén az egyik sokgyermekes falusi családnak egy tinót akarnak ajándékozni. Az természetes, hogy a városi ember is olyanszerű életet él falun, mint a falusi, hiszen falun csak falusiasan lehet élni. A falusi emberek általában meg vannak elégedve a városiakkal. A legtöbb szinte meglepődéssel mondja, hogy igazán csak most ismerték meg a városiakat! A városiak pedig éppen elragadtatással beszélnek új ismerőseikről.

Csak úgy dőlnek a rendek az ő nyomában...

(Néi.)

GONDOLATOK A MAGYAR FILMRŐL

Előbbi írásunkban éles határokat húztunk a város és a falu filme közé, bizonyos elhatárolunk a kettőt, mert lényegesen más egyiknek is, másiknak is érdeklődése, igénye, szemlélete. Tekintetbe kell vennünk, hogy a falu nagyobb része a keskenyfilmes kismozik elszaporodása révén csak most váltik mozilátogatóvá, legelőbbre helyenként egyszerű jár a heti munkája és gondja után másként ül be a mozi-terembe, mint például egy városi hivatalnokember. A városi és falusi nézőnek tehát, a mai filmünket véve figyelembe, a filmgyártásnak külön filmeket kellene készítenie. Ennek anyagi és más ezernyi akadályja van, előbbi cikkünkben már említettük a nehézségeket. Csakis úgy lehet megoldást kapni, ha a két külön igényt közös nevezőre hozzuk, hogy egyik se szenvedjen, sőt — lehetőleg nyerjen.

Olyan filmek keltenek tehát, amelyek minden magyart érdekelnek és mindenkihez szólnak. Irodalomban, zenében, képzőművészetekben, drámában már megalkotta a magyar szellem az egyetemes magyarságot érdeklő mesterműveit. *Népi trónok, köldök, Kodály és Bartók, Tamási műve a közönységhez érő és vállalt országos magyarság kérdéseit, érzésvilágát, törekvéseit, szenvedéseit jelentik, hirdetik és kutatják a művészetük forrásait legkimagaslóbb értékei képezik. Köldöginél Földindulása valamennyiünkben a dunántúli egykézi vidék s vele együtt az egész magyarság pusztuló életéretjét dobogtat belénk. A szegedi kisgazda ugyanúgy érzi, mint a felvidéki iparos, a tólnai tanító, mint a kalotaszegi napzámos, az egyetemi tanár, mint a földműves. A kérdés fájóan egyik legmegdöbbentőbb problé-*

mája, ha a környező népek szaporaságára stb. stb. gondolunk. *Város és falu, tanya és főúrság magyarságát egyformán érinti, megrázza és meg-gondolkoztatja. Egyben összetartozásának tudatára ébreszti, közösségi érzéseit élesíti: Vannak égetőbb kérdések, kevésbé égetőek, köznapiak, de — a mieinknek. És vannak költői tárgyak, hiszen az élet nemcsak nehez viharfelhőkből áll. Tamási Énekes madarát csak aki bedugja fülét, az nem élvezi.*

A magyar filmek tehát ahhoz, hogy magyarrá válhassék s falunak, városnak, minden foglalkozásu embernek egyformán szóljon, rá kell hangolódni a magyar életre, magyar valóságára és a magyar lélekből fakadó költészetre.

Tárgyalt eddig is a hazai gyártás magyar sorskérdéseket, de elvtve, a kérdések fontosságának, időszertésének nem éppén helyes mérlegelésével. Volt, amivel késtünk s amivel igen sietünk, volt ami teljesen kimaradt. Játkétfilmgyártásunk erőteljesen, népi szellemben, magyar törvényeknek megfelelő művészi kifejezésmódon, áll-népessédes kiküszöbölésével fejessen ki bennünket, mondanivalóinkat. Csak ha sajátos magyar levegőt érezet, lesz reménye filmünknek versenyképesé válni a háború utáni gyilkos filmversenyben. Nyelvtérletünk nem akkora, hogy nemzetközi, általános témákban versengjünk. Csakis a népi jelleg, az, határozott érvényesítésével, népünk sajátos, egyéni színeinek kiaknázásával számíthatunk sikerre, különben el fog lanni filmgyártásunk s ki leszünk szolgáltatói az idegen filmárdatnak teljesen.

Bor László.

rozott mértéken felül teljesíti. A jutalom összege a többletbeszolgáltatás minden 100 búaegysége után 13.1 Pengő.

A beszolgáltatási jutalom kifizetése vagy kérelem alapján vagy hivatalból történik.

1. A gazdálkodó — amennyiben beszolgáltatási kötelességének a rendeltetben meghatározott mértéken felüleg teit — beszolgáltatási jutalom kifizetését a nyilvántartó hatóság igényelheti. Eziránti kérelmét a gazdálkodó 1945. évi május hó 31. napjáig két ízben terjeszthet elő. A jutalom kifizetése iránti kérelem előterjesztésével egyidejűleg a gazdálkodónak be kell mutatnia gazdakönyvét birtokában lévő vételi jegyeket és beszolgáltatást igazoló egyéb iratokat. Ha a gazdálkodónak több önálló vezetelt gazdasága (tehát több gazdaság) van, igazolnia kell, hogy a szolgáltatási kötelességet valamilyen gazdaságát illetőleg teljesítette. A nyilvántartó hatóságok az előterjesztett kérelem mellékletei alapján a gazdaság alapadatairól 2 példányban kivonat készítenek s az egyik példányt igénylőnek átadják. Az igazolásra ki nem helytelen összeállítás miatt kifizetésről számított 15 napon belül nyilvántartó hatóságnál, fellebbezés élhet.

2. 1945. évi május hó 31. nap után beszolgáltatási jutalom kifizetése iránti kérvényt előterjeszteni nem kell, mert ezen időpont eltelte után a jutalom kifizetése iránti eljárás hivatalból indul meg.

Minden gazdálkodó beszolgáltatási kötelességének 1945. évi június hó napjáig kell, hogy eleget tegyen.

(Folytatjuk.)

Dr. Kerekes József

A SZÉKELY SZÁJA.

Közellátási tájékoztató

H társzéki kettősbirtokosok beszolgáltatási kötelessége

Az 1944—45. gazdasági évről érvényes beszolgáltatási rendet szabályozó 107.000—1944. K. M. számú rendelet értelmében a határszéli kettősbirtokok csak a magyar határkerületben levő mezőgazdasági ingatlanok után terhelhetők beszolgáltatási kötelességgel és csak akkor, ha állandó lakóhelyük magyar felségterületen van. *Tehát a magyar felségterületen lakó gazda az idegen határkerületben levő mezőgazdasági ingatlana után semmiféle beszolgáltatási kötelességgel nem terhelhető. Az idegen határkerületben lakó kettősbirtokos a magyar területen levő mezőgazdasági ingatlana után beszolgáltatási kötelességgel meg nem terhelhető. Ha azonban az ide-*

gen felségterületen lakó kettősbirtokos magyar felségterületen levő ingatlanát magyar területen lakó személynek adta ki hasznóbére, akkor a hasznóbérlőt az általa hasznóbérelt terület után — előző közleményeinkben már ismertetett szabályok szerint — beszolgáltatási kötelességgel kell megterhelni. Ha azonban az előbbi esetben nem hasznóbéreltről van szó, hanem részesművelésről, akkor a részesművelést e címen beszolgáltatási kötelességgel megterhelni nem lehet.

Beszolgáltatási jutalom. Az új beszolgáltatást szabályozó rendelet szerinti jutalomban részesül az a gazdálkodó, aki beszolgáltatási kötelességét a rendelet által kötelezően meghatá-

Erdőt a székegy ember a fiával. Téli volt és nagy hideg. Az öreg erősen fázott a keze az együgyű kölytűben. Fogta hát magát, lehuzta kesztyűt s elkezdte fújni a kezét.

— Mit csinál kend, apó? — kérdezte a fia.

— Fújom a kezemet, apó, hogy melegjék — felelt az öreg.

— No jó, hát csak fújja!

Nyáron ismét kiment az öreg a fűvel aratni. Amelyik kását vitt nel frustukra. A kása meleg volt. Az őt elkezdte fújni.

— Mit csinál kend, apó? — kérdezte ismét a fia.

— Fújom fiam a kását, hogy melegjék — felelte az öreg.

— Ej, apó — vágott vissza a fiú, hogy az áldás pusztácska el azt a kőpofját, ha az eczer hideget fúj, macor pedig meleget!

tek és mélték:

Nemzetnevelés

„Minden nemzet akkor hal meg, ha megásta a maga sírját”
írta: FERENCZ JÓZSEF tanítóintézői tanár, siksomlyó

A nemzetnevelés akadályai.

A romboló, idegen szellemet sugárzó ühellyekben tanultuk meg magyarrievésünk legfőbb akadályait: az elv-elesség, a csúszás-mászást, az érdekJahászatot, a lágydeliségot, a ge-inctelenséget, a nembánomságot, a ki-agozott magyar öntudatot, a tudás le-ecsesülését, egyéni érteleinck és ösz-iteinek túlértékelését, és másokra való ákényzszerítést, az áskálódást, rágál-nazást, az idegek segítését, a magya-ok orronrugását, az önzést, a gögőt, az erőszakot, jogfosztást, vallási kö-zömbösséget, a pogánykodást, károm-todást, részegkedést, a szabad szerel-met, vezétnik semmibevevését, a szét-húrást, az ostobák kapaszkodásának művészetét (protekció) és ezeknek az emberelnek a lefelé való rugását és fel-felé való halogtatást. Ezek az akadá-lyok tették és teszik ma is sok magy-ar számára otthonukat, edes Hazánkat si-ralomvolgyú. Pedig fajti tulajdonsá-gaink, magyar adottságaink, a kereszt-nyiség értékei és Hazánk földje még négyezer ennyi magyarral is békés megélhetést tudnának biztosítani.

Ellenségeink sok magyarral elhi-tették, hogy az említett és idegenektől, ellenségeinktől átvett nemzetpusztító szokásainkól nem is gyogyulhatunk ki. Így hoztuk öket Ázsiából, fajti tulajdonságaink, nemzeti jellegünk: turáni átok. Nincs menelvsí! Bele kell puz-tulnunk.

Pósta! és vasúti élelmiszertküldemények szabályai

Tájékoztul közöljük az egyes élelmiszerek szállítására vonatkozó tudnivalókat.

Baromfi az egész ország területén csak szállítási igazolvánnyal adható fel. Ezt az igazolványt a Baromfi- és Tojásforgalmi Kézpont sorszámozott és szárazbőlgyszőjével ellátott nyomtatvány-nán, az arra jogosított kereskedő állítja ki. Nem kell szállítási igazolvány 2 drb. tyúk, vagy 4 drb. csirke, vagy 1 drb. pulyka leölt állapotban való szállításához.

Burgonyát csak szállítási igazolvány-nal lehet szállítani. Ezt az igazolványt a mezőgazdasági munkás természetbeni járandóságának szállítására a munká-járól szerint illetékes községi előjáró-ság a gazdálkodó saját természetben szállítására Budapest és környékén kívüli területre a rendeltési hely szerint illetékes előjáróság adja ki.

Nemzetnevelő lehet minden nemzet-tag, akinek műveltsége emberi, nemzeti és hitvallásosan személyi. A három műveltség együtt biztosítja az igazi haladást, tökéletesedést, a boldogságot. A vallás nem egyéb, mint a jobb jövő várása, hite, reménye, és az érte való dolgozás.

Jó nemzetnevelő az, aki nem túloz, aki nemcsak a templomban keresi a kapcsolatot az Istennel, hanem a nemzet életében is, aki nem kapkod, aki minden magyar — legyen az munkás vagy tisztviselő — igazi boldogságát öszintén szolgálja!

Magyarrá kell nevelnünk mindenkit, aki velünk lépék- és sorsközösséget vállal. Ha vérközösség nincs is egy-egy emberben, de a magyarsággal jóban és rosszban léteik és sorsközösséget vállal: magyarrá kell nevelnünk.

A földműves ekével, boronával stb. művelő feljött. Ezek az ő eszközei. A nemzetnevelő eszközei: 1. a tudomány, 2. műveltség és 3. a hatalom.

A nemzetnevelés művészet. Eppen ezért ezekkel a nemzetnevelő eszköz-ekkel nekünk is művészesen kell bán-nunk. Másképpen csak kontárkodunk. Hogy eszközeinkkel művészesen tud-junk bánni; ismerünk kell őket. Az a nemzetnevelő, aki a nemzetnevelés tár-gyait és eszközeit nem ismeri, nemze-tünk böhérra, aki ismeri és gyümölcsöz-tetően használja, népünk apostola.

Cukor csak szállítási igazolvánnyal adható fel. Denaturált cukrot azonban szabadon lehet szállítani.

Gabona és kukorica csak a feladási hely szerint illetékes községi előjáró-ság szállítási engedélyével adható fel postán.

Hagymát 10 kg-ot meg nem haladó mennyiségben szállítási igazolvány nél-kül lehet küldeni. 10 kg-on felüli men-nyiségnél azonban a Mezőgazdasági Termékek Egyesület Szövetkezete szál-lítási igazolványát kell csatolni a szál-lítólevélhez.

A **húsételek** friss és tartósított (fű-ölt) állapotban, továbbá ezek készítményei, beleértve a konzerveket is, Bu-dapest és környéke kivételével szaba-don szállíthatók. A Budapest és környé-ke szülő küldeményekhez a feladási hely szerint illetékes községi előjáróság által kiállított szállítási igazolványt kell

csatolni. Budapest és környékére sem kell szállítási igazolvány az állatok bel-sőségei (nyelv, tüdő, szív, vese, máj, velő, macul, vér, csont) és ezek készítményei (hurka, disznósajt) szállítása esetén.

Hüvelyesek (bab, borsó, hántolt borsó, lencse) 10 kg-ig, mák 2 kg-ig szaba-don szállítható.

Lisztet csak a feladási hely szerint il-letékes községi előjáróság szállítási igazolványával lehet postára adni.

Magvakat (gabonamagvak nem) 10 kg-ot meg nem haladó mennyiségben szabadon lehet szállítani. Nagyobb mennyiséghez a Vetőmagforgalmi Köz-pont szállítási igazolvány szükséges.

Tej- és tejtermékeket csak a Tej-és Tejforgalmi Kézpont szárazbőlgyszőjével ellátott postai szállítólevéllel (ki-adja a községi előjáróság vagy a pol-gármester) lehet továbbítani.

Tojást 2 kg-ot meg nem haladó mennyiségben szabadon lehet küldeni. Ezen felül a Baromfi- és Tojásforgalmi Köz-pont sorszámozott és szárazbőlgyszőjé-vel ellátott nyomtatványon az arra jo-sogított kereskedő által kiállított szál-lítási igazolvány szükséges.

Zsivadék (fűölt) szalonna is csak feladási helyre illetékes községi előjáró-ság (polgármester), a visszaforgalt elő-vidéki területekkel való forgalomban, a közellátásügyi miniszter szállítási igazolványával szállítható.

HUMOROS FELJEGYZÉSEK

SAJÁT AKASZTÓFA.

A mult század elején akasztófa íté-tek egy gosztevót Keeskenmetén. Csak az volt a baj, hogy a város nem rendel-kezett akasztófavá. Átküldtek hát a közel Kiskörösrre azzal a kérréssel, hogy adják kölcsön egy pár napra az akasz-tófat. De a kiskörösi tanács méltatlan-kodva utasította vissza a kértet ezzel a megjegyzéssel:

— Nean adjuk kölcsön az akasz-tófat, mert az magunknak és gyerme-keinknek is szükséges.

SEZEGENY TATÁR.

A farsangi sokadalomkor Csákra titűt a tatár. A somlyói deákás és a meg-bátorodott földnépe Szeredőlt visszave-verte az ellenségét. Az egyik faluban egy pajta mellé rejtőzött egy székely, s amikor látta, hogy megint gonosz fe-leséget a tatár maga előtt hajlja, így sóhajtott magában:

— Hajj, tatár, szegény tatár, ha tud-nád kit viszel, bizony nem kapnál úgy rajta!

Gazdasági élet:

Miért rothad meg s hull le a gyümölcs a fákról?

Gyümölcsfáinkon idén meglepően sok a rothadt gyümölcs. Szerkesztőségünkbe naponta érkeznek panaszos levelek, melyek sürögő tanácsokat kérnek a baj leküzdésére. Azt mindenki megemlíti, hogy permetezés hiába is ajánlanánk, mert ma permetező anyagokhoz nagyon bőségesen lehet hozzáfutni, de meg aztán az sincs, ki a permetezést megcsinálja, mert a férfiero ma a házat védi. Ez igaz, azonban összetett kézzel még sem szabad nézni egyrészt a termék elpusztulását, másrészt pedig tág teret engedni a további fertőzésnek.

Vizsgáljuk meg egy lehullott rothadt gyümölcsöt. Kívétel nélkül mindenken találunk egy fereg, vagy kukacskákat. Ezt kevés kivétellel eltekintve, az almamoly lepke hernyója rágta.

Amin a fiatal gyümölcs a mogorvó nagyszágot elérte, az almamoly lepke már rátolja petéjét, a kikelő hernyó befurakodik a gyümölcsbe egész a magházig s abból táplálkozik. Persze, egy ily kis gyümölcsből nem kap annyi táplálékot, hogy abból kifejezőhessen s emellegye átmege a másikká, az is kifurja s míg a magházig nem ér, abból is táplálkozik. Egy hernyó míg teljesen kifejlődött, ily módon több gyümölcsöt megfregeszt. Az így megtámadt gyümölcs lehall, elrothad, senki sem törődik vele. Igencsak, de a kifejlődött hernyóból báb lesz, majd lepke s július közepé tájra körül megjelenik egy új ivadéka, mely már a szépen kifejlődött gyümölcsre, különösen az almára rakja le petéit. A kikelő hernyók a fent leírt módon élve, rogneget gyümölcsöt furakítanak a seb helyére pedig rögtön rátelepsznek egy igen gyors veszedelmes gombabetegség csírái, melyet "gyümölcspenészesnek", "vákospenészesnek" tudományosan néven pedig "monília" -nak neveznek.

Ez a gombabetegség valamennyi gyümölcsfát megtámadja, nemcsak a gyümölcsöt, hanem a fák virágait, fiatal zöld hajtásait, galyait és leveleit is óriási pusztításokat okozva rajtuk. Amíg tehát az almamoly hernyója a gyümölcsben élőködik, addig a monília fertőzése következtében megindul a gyümölcs rothadása. A rothadó gyümölcsön "penészpárnák" jelennek meg, amelyek a fertőzés helye, mint központ körül körkörösben helyezkednek el. Az ilyen rothadó monília gyümölcs leessik s farúli a benne levő almamoly hernyóval együtt, ekkor a hernyó kímázza s felvándorol ismét a fára, hogy új gyümölcsöt keressen, melybe befurca magát ismét ismét kitégye a monília fertőzésének és rothadásának. Ezért rothad tehát s hull le a gyümölcs a fáról.

Ha a végülre a különbözős érzékes permetezőszerek beszerezhetők volnának, az almamoly hernyója kártételét könnyen meg tudnánk akadályozni érzékes permetezéssel s ekkor a monília sem tudna fejlődni, minthogy ezt nem tudjuk megcsinálni, azt tanácsoljuk, hogy kövessünk el mindent az almamoly s vele a monília fertőző megakadályozása érdekében.

Ne nézzük közömbösen a fákon a rothadó gyümölcsöt s főleg ne törjük a fák alatt a lehullott gyümölcsöt, s azt akár ocskásítsuk, vagy pálinkafőzésre, vagy állatok etetésére használjuk fel. Ha ezt nem tudjuk megcsinálni, akkor egy gödörbe ássuk be a fertőzött gyümölcsöt, hogy a föld felszínére ne tudjon egyik károkozó sem kerülni. Nehogy a kert egyik sarkába gyűjtjük össze s a föld felszínén hagyjuk, vagy a trágyalepre öntsük ki az összezedett rothadt gyümölcsöt, mert ebben az esetben a kímázó hernyók a kertben ismét szétszóródnak s ismét a gyümölcsöz jutnának a moníliait pedig a rothadt gyümölcsre rászálló rovarok milliói hordának ismét szanaszét s terjesztenék annak fertőzést.

Az almamolylepke hernyóinak összefogására s azok elpusztítására igen alkalmasak a hernyófogó övek, vagy kövek. Fentebb láttuk, hogy a kifejlődött hernyó bábbá alakul át. Ehhez neki rejtett, nyugodt helyre van szüksége.

A hernyófogó kötélinek, vagy övnek az a rendeltetése, hogy a bábözödszóra készült hernyókat maguk alá csalogassza s a gazdának így módjában álljon azok elpusztítása. Mindenképpen a legnagyobb könnyedséggel tud tenni ily övet, vagy rongyból, kőből, újságpapírból, vagy ha van fagyapotról. Tapasztalatok azt mutatják, hogy a szalmából készült kötélen nem nyújt kellő rejtőhelyet a bábózni szándékozó hernyónak s ezért

szalmából erre a célra ne készítsünk köteleket.

A felsorolt anyagokból készült kötelek melmagasságban két-háromszor 36 azonosan körülvesszük a fák törzsén, s ott hagyjuk 2-3 héttel. Akkor lecsavarjuk s a kötél helyén a fátörzsön található bábokat, vagy ahogy nevezni szokták "gubákat" összenyomjuk s így tömérdek almamolyt tudunk irtani. A főkötételek felrakását már június hónapban kezdjük meg s folytassuk gyümölcszedésig. Ha tekintetbe vesszünk csak egy tényt; egy nőstény almamolylepke 200-300 tojást tojik le, az abból kikelő hernyók hány gyümölcsöt pusztítanak el, akkor beláthatjuk a hernyófogó kötelek alkalmazásának fontosságát.

Nem mondjuk azt, hogy a fent leírt eljárásokkal kiirtjuk ezt a két kártevőt, de jelentékeny mértékben akadályozzuk szaporodásukat s a hibehajtók kártételüket az ezzel átmentjük gyümölcsfáinkat arra az időre, mikor Isten segítségével megint lesz bőven rögülék és permetező szer.

Sz. Gy.

HOL A MACSKA.

Vendégséget adott a tisztelendő úr s öt fontot utalt ki pénz a szakácsnak. A konyha élelmes kormányzója azonban szerette volna, ha kétszer kapja meg a hús árát. Nagy ijedten rontott be a tisztelendő úrhoz:

— Mind megette a macska a húst!

— Mind az öt fontot? Hallatlan dolog, hogy egy macska öt font húst megegyék, hisz ez egy farkasnak is sok volna. Hol van az fenevad? Meg kell fogni! Hol egy mérték?

A bűnvádolt állatot elfogták, megkötözték s rátették egy mérlegre. Majd mindjárt kiált, hogy öt volt-e a tolvaj. Hát éppen öt fontot nyomott.

— No, — mondta a tisztelendő úr —, az öt font hús, melyet a macska állítólag megevett, itt van! De akkor hol a macska?

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Alapítva 1899.

Magyarország egvedtül állami érdekelségű, szinmagyar biztosító szövetkezete.

Kartelen kívül!

A biztosítás minden ágával foglalkozik igen előnyös díj- és feltételek mellett. Vezér, fő- és helyképviselietek minden városban és községben.

Vezérképviselőségék Erdély területén:
Kolozsvár, Horthy-út 6,
Marosvásárhely, Széchenyi-tér 28. sz.

Magyar gyorsbombázók eredményesen támadták olomca repülőterét. A tulerejű ellenséges támadások rón honvédeink vitéz magatartásukkal tüntették ki magukat

A honvéd vezérkar főnöke összeglalo jelentést adott ki honvédeink harcraól a keleti hadszíntér magyar arcvonalán. Eszerint az elult héten nem került sor jelentőbb harcra cselekményekre. Csupán kölesönös felderítő és légítévénység volt élnék. Gyorsbombázó itelékelnk igen jó eredményt ántadták a kolomca repülőteret. Az lenséges terrortámadások során gyvédelmünk is kiftünően működött s magyar terület felett sok ellenséges repülőgépet lőtt le. Az elmult héten terrortámadást csak kisebb ellenséges kitélkek hajtottak végre kisebb vidéki városaink ellen. Az emberéletben és anyagiakban kelet-

kezett veszteségelnk jelentéktelenek voltak. Az arcvonal helyzetében viszonylagos nyugalom állott be, amelynek oka, hogy az ellenség előzőleg súlyos veszteséget szenvedett. Mindkét részről csak felderítő vállalkozások, illetve helyl jellegű kisebb támadó vállalkozások voltak, amelyek az arcvonal megávitása érdekében egy-egy magassági pont elfoglalására irányultak. Ezeknek a vállalkozásoknak során számos honvédtiszünk, számos tiszthelyettesünk és honvédeünk kiválóan vitéz magatartást tanusított és ezáltal a honvédezerkar főnökének elismerését érdemelte ki.

letek az új iskolai év megkezdésére. A légitámadás veszélyének csökkentése végett a sepsiszentgyörgyi Mikó Kolégium Kovászára költözik, a református leánypolgári kétévfálik és egy része Sepsiszentgyörgyén marad, más része Nagyborosnyón kap ideiglenes szállást. Az állami fiú polgári iskolát Zabola község lájta vendégül.

Egy északkeleti várost bombáztak. Augusztus 17-én ellenséges kitélkek egyik északkeleti városunkat bombáztak. Emberéletben is volt veszteség és kisebb károk keletkeztek. A légvédelmi tüzérség egy támadó gépet lőtt le.

Magyarul is küöl léghelyzet jelentést é a belgrádi rádió. A belgrádi rádió sok magyar hallgatónak kívánására a légi helyzetjelentéseket magyar nyelven is közli.

Kolozsváron értekezlet volt a tanév megnyitásával kapcsolatban. Kolozsváron a tankerületi főigazgató vezetésével értekezletre költék össze a tanügyi, katonai és közigazgatási hatóságok vezetői, hogy az iskolai év megkezdéséről tárgyaljanak. Az értekezlet azt állapította meg, hány iskolaépületet lehet szabadidá tenni és a rendelkezésre álló helyiségekben hogyan lehet a diákokat elhelyezni.

A Magyar Élet Pártja Klub napja. Magyar Élet Pártja Klub napot ártott, amelyen megjelentek Reményi Schneller Lajos, Antal István, Furcsok Béla és vitéz Bonczos Miklós miniszterek, továbbá vitéz Tórs Tibor, Huszozscky Lajos és Kiss Endre államtitkárok. Időserű politikai és gazdasági kérdéseket vitáltak meg.

Teleki Béla gróf a magyar egységéről. Teleki Béla gróf nyilatkozatot tett közé arról, hogy a jelenlegi politikai helyzetben mi az Erdélyi Párt magatartása. Az Erdélyi Párt elnöksége az ntből hónapok folyamán többször foglalkozott a belpolitikai helyzettel és fokozódó aggodalommal látta azt a küzdelmet, ami a pártok

között a hatalom kizárólagosságának elnyeréséért megindult. Egyes pártok és csoportok a maguk érdekeit a nemzeti érdek elé helyezték. Teleki Béla gróf kijelentette, hogy a zsidók eltávolításával Magyarországon a reformok még nem oldódtak meg. Meg kell teremteni az önzetlen közösségi szellemet, az egyéni érdek elé helyeződő embertípust. A kormányátalakítással kapcsolatban kijelentette, hogy az átalakítás még nem végleges.

Falvakra költöznek a sepsiszentgyörgyi középiskolák. Megirtuk, hogy miniszteri rendelet értelmében a középiskolák lehetőleg szeptember 1-én kezdjék meg a tanítást. A Székelyföldön már javában folynak az előkészü-

Felvétel a bajai középiskola kerítészet tanintézetbe

A bajai m. kir. középiskola kerítészet tanintézet az 1944-45. tanév első évfolyamára felvételi pályázatot hirdet. Az intézetbe tanulókul a középiskola, vagy a polgári iskola 4 osztályát végzett ifjak vehetők fel. Az okmányokkal felszerelt kérelmek a földművelésügyi miniszterhez címezve közvetlenül az intézet igazgatóságához — ezövében kivételesen legkésőbb augusztus végéig — nyújthatók be. A tanintézet 4 évfolyamú és a növendékek annak elvégzése után, mint képesített kertészek, végbizonyítványt nyernek. A végbizonyítvány a m. kir. kerítészetli és szőlészeti főiskolára való felvételre és katonai szolgálat esetén karpaszomány viselésére is jogosít. A tanintézet célja nagyobb kertészek számára öndálló vezetésre képesített kertészek nevelése.

A JÓ FIO.

Egy palócot azzal a hírrel verték föl éjszankal álmából, hogy anyja meghalt. Nyugodtan másik oldalára fordult a jámbor és így szólt:

— Ó, Istenem! Mely igen azomorú lesznek én reggel, ha fölébredök!

Repül a kézíránát

Kicsid Gergő

Irta: Kassay Géza

Felébredtem. Úgy felpattant a szemem, mint amikor a mezei folyóka a nap sugarának kitárja fehér, tölcéses vízgyűjtőjét. A nap sugara azonban nem tűsít rám, valahol a Papcsere nék nevezett hely mögött mosakodott arany potlakkban, hogy amikor kokuszkukorekolásra a Papcsere letejiénél megmutatta magát a falunak, úgy ragyogjon a képe, hogy a fényesség megverje annak a szemét, aki belenézi. Ettől azonban egyelőre nem kellett tartanom, mert nemhogy szemfájdtól fényesség, de akkora világosság sem volt sehol, mint az újjam. Aznap délelőtt szénát gyűjtöttünk és amikor lenyeltam az ebédől maradt szalonna utolsó falatját, befurttam magam a szénába. A főbb szénagyűjtő kollégáim még jóformán el sem indultak háza, mert éppen a villát, grebléjét és a vizeskorsót veték a vállukra, amikor én már a fáradságtól úgy elaludtam, aint a bunda. Az óram is megállt és így nem tudtam elgázolni, hogy hány óra lehet. Rágyújtottam egy cigarettát. Gondoltam, amíg a cigarettát tart megnezem az égen ragyogó csillagokat, hátha nem felejtettem el a csillagokból való olvasás tudományát, amire Kicsid Gergő bátyám tanított annakidején.

Kényelmesen elhelyezkedtem és mivel hűs szellő kerekedett a Papcsere felől a paplannak előléptetett szénát magamra akartam nyalabolni. Éreztem, hogy a széná után nyúló kezem valami szimatoló meleghez ért. Gondoltam, hogy a szalonvból odacsalta a környcék egerét és ha én most ezeket istenesen el nem riasztom, akkor befellegzett az albánsák. Felhúztam lassan a kezem és amikor már jó magamra volt, nagy erővel odatergéltem a motoros helyére. De ebben a pillanatban úgy elbódultam, mint a bika, mert úgy éreztem, hogy ezer üvegszilánka vágta meg a tenyerem. Mikor magamhoz tértem a fájdalomtól meg az ijedségtől, akkor gyufát gyújtottam. Egy tüskésdizsón pislogott rám apró szemével, az ütés nem értett neki, ő is csak megijedt mint én. Tehát ez ébresztett fel. De azért nem haragudtam rá, sőt az előbbi fájdalom miatt érzett bosszúságom is elpárolgott, árvendtem, hogy onn valaki mellett. A Bibliában mináért az elején az van írva, nem jó az embernek egyedül lenni. Ezt Kicsid Gergő szinte napoként elmondogatta felesége halála után. Illyenkor sok munkától megkegyelmedett mutatóujját magasra emelte és begöbörítette, olyan volt az ujjja, mint egy nagy kérdőjel, mintha feladta volna a kérdést, hogy azután a wüdenség adja meg a választ. A vá-

lasz aztán egy ilyen csillagos este meg is érkezett. Júlia néni üzenté, hogy: Gergő gyere már haza. Kicsid Gergő azt válaszolta: megyek no, csak elsőbők egy pipa dohányt. Ezzel rágyújtott. Amikor érte mentem, hogy megbeszélésünk alapján menjünk halászni, a pipa szeréjé meg meleg volt.

Ez hét évvel ezelőtől történt, mert ennyi idője, hogy Kicsid Gergő bátyám elragyogott az Urban és az átja, amikor szépen ragyognak a csillagok, mindég felidézem emlékezetét. Sokat voltunk együtt csillagos éjszakákban halászni. Sem azelőtt, sem pedig azóta hozzá hasonló nagyhalászt embert nem láttam.

— Mégis, milyen halat akar enni holnap? — kérdezte meg rendesen, amikor mentünk halászni. Ha azt mondtam márniat, akkor márniat fogott, ha pedig azt találtam kiejteni a számon, hogy én bizony csakát, akkor azon az éjjel más hal nem ment a hálába csak csakna, de megjegyztem olyan helyen, ahol más emberfia sola nem fogott csakát.

— Árulja el azt a titkot, Gergő bátyám — kérlettem illyenkor, de ő csak hamiskánsat nevezett, azt mondta, ezt a tudományt nem lehet megtanulni, erre születni kell. De azért is szerettem vele barátkozni, mert senki sem ismerte úgy a lepkeket, bogarakat, a virágok tulajdonságát, a csillagok titkát és nem tudta senki úgy utónozni az állatok nyelvét, mint ő. Egyszer egy estendőn háltunk. A pásztor juhok ember volt, nem adott sajtot, pedig nem ingyen kértük. Erre Kicsid Gergő megharagudott, éjjel után kitesont a kalibából, megházódott egy bokor alatt és olyan tökéletesen utónozta a farkasoridást, hogy a juhok kitértek az okotból és a harmadik falu határába szaladtak; bucsúdkodott is a pakulár elejét, de hát megérdemelte.

Egyik este vendégeim érkeztek. Abban az időben a kormánygok sürűn adták be a kulesot és így gyarkorta volt új városítás. Illyenkor a magyar vezetők is utánuk indultak és járták a falvakat, nem azért, hogy a falu néptől figyelmeztessenek kötelességére, mert ebből kötelességét a falu tudta, inkább tehát azért, mert illyenkor szabódni járni s zebb jóelőrré beszélni. Az én vendégeim most kereken kijelentették, hogy szárnyost nem esznek. Falun mászarszék nincs, most mit adjak? — Egyszer csak mentő ötletem támadt.

— Halat esznek az urak? — kérdeztem. Felillant a szemük. Nyomban el is üzentem Kicsid Gergő után,

hogy ha Istent ismer, menjen el a éjjel halászni. Aratás ideje volt, a búzának fele kerezésben, a fele labor azt üzenté, ne haragudjak, de nem lehet. Le voltam törve, alig tudtam elaludni. Éjjel tájban aztán megkötöpgattak az ablakot. Tudtam, hogy ő jött értem. Gyorsan bokanesot háztam és csendesen kiosontam.

Már félig volt a tarisznya hollal, amikor úgy ötven lépésnyire megreccsent a folyó partján az ág. A lépések közeledtek. Felugrákodom. A lélekzelem majd elállt, mert a regáti csendőrmester nagy, fekete alakját pillantottam meg. Tudtam, hogy a jejjző küldte utánunk, valahonnan meg tudta, hogy vendégeim részére halakeresztetem. Leginkább az bosszantott, hogy miattam Kicsid Gergő is bajbakerül. Abban az időben, mint hátkerülő szolgált a községnél és így a ő vétsége súlyosabb volt, még tömölöbe is bedughatták volna, ha megfogják. Szaladni akartam, de Kicsid Gergő álljt parancsolt mutatóujjgyegyen intésével. Lehajoltam. Előrekászott és hátiról megkerülte a őrmestert. Pár napnál azelőtt hírkerekede, hogy az erdőből medve került be a faluba. Fogtak is egy medvebocot, de az anyagmedvét nem láttasenkí a szemével, csak a szájjával, de szájjól aztán úgy megnőtt, mint egy torony. Mindenki félt. Mikor Kicsid Gergő odakászott az őrmester háttába, akkor elkezdte utónozni a medva hajogát; egyszerre böögött, pingogott ugatott. Úgy megijedt az őrmester, hogy talán azóta is szalad, ha meg nem állt.

Ezek és még sok hasonló emlék jutott eszembe azon a csillagos éjszakán. Elalásis előtt megnéztem a csillagokat, kikerestem a füstgyököt nagy és kisgöncölt és egy próbát tettem, hogy vajjon mennyi ér az a tudomány, amit Kicsid Gergő bátyámtól tanultam. A csillagok éjjel három órámutáltak. Gyufát gyújtottam és az órátpont háromra biragítottam. Feleségem csak elcsodálkozott, amikor reggel hét órára hazadélítotam.

Megmagyaráztam, hogy a kíváncsiság hozott haza. Ezzel a rádióhoz mentem és kinyitottam. Hét óra volt. Megmutattam az órá a feleségemnek, hogy az enyémén is pont hét. Nem értette. Ekkor megmagyaráztam, hogy meg akartam bizonyosodni arról, helyes-e az, amit Kicsid Gergőtől tanultam. Feleségem kíváncsián kérdezte meg, hogy ugyabizna, mit tanultam Kicsid Gergőtől.

— Sok szép okos furcsaságot és népem törhetetlen szeretetét, a kemény helyállást, a szenvedések vállalását és sok mindent, amit nélkül talán nem is érdemes élni és főleg, amit nélkül itti Erdély kemény rögen nem is lehet élni.

EMKE POSTA

Emke-munka a falvakban.

Az Erdélyi Magyar Közművelődési egyesület, röviden Emke, munkája a falvakban elsősorban is közművelődési dolog. Felvetődik itt a kérdés, hogy a helyi fiókok munkája ilyen vonatkozásban miképpen érvényesülhet. A kérdésre ivánjuk megadni az alábbiakban a feleletet. Az *Emke-fiók feladata, elsősorban az, hogy számbavegye a község kulturális szükségleteit.* A legelső teendő megállapítani, hogy a községben van-e önkormányt, milyen állapotban van, könyveit olvassák-e, a könyvtárnak megfelelő elhelyezése van-e, egyszerűen, hogy könyvtár valóban működik-e. Ha van önkormányt a faluban, úgy ennek fejlesztéséhez az Emke központjának segítségét kell kérni, amelyet ilyen esetekben szívesen biztosítanak. *Hogya a községben nincs önkormányt, úgy az Emke központjához kell fordulni, amely lehetőségeihez képest szívesen áll rendelkezésre,* hiszen már eddig is többszáz új ajánlék-könyvtár létesített Erdély területén.

A községi Emke-fiók feladatai közé tartozik gondoskodni arról, hogy a helyi népe valóban olvasson is. Az Emke központja itt is szívesen nyújt segítséget és esetlegesen juttat a szegényebb hárs, az iskolák egészen szőrványhelyzetben élő néhány magyar család részére ajándék-füzeteket és lapokat, ha erre a legközelebbi Emke-fiók vezetősége, számbavegye a szükségleteket, felhívja a központ figyelmét. A szőrványban élő magyaroknak az Emke szívesen küld rendszeresen lapokat, hogy az olvasni vágyó szegény magyar lelki szükségletei kielégített nyerve. Az Emke-könyvtárak elsősorban szórakoztató jellegű irodalmi olvasmányokat tartalmaznak, de találunk ezekben a könyvtárakban ismeretterjesztő, gazdasági és egyéb műveket is.

Szívesen bocsátjuk rendelkezésre fiókjainkban ügynevezett vándorkönyvtárainkat, sőt újabb már mezőgazdasági jellegű vándorkönyvtárral is rendelkezünk.

A községi Emke-fiók feladatai közé tartozik a község kulturális és egyéb emlékeinek (templom, iskola) gondozásában való részvétel, esetleg ezek rövid leírásban, vagy fényképekben való megörökítése és az Emke-központoz való juttatása, hogy az a nagy nyilvánosság előtt is megfelelő ismertetést kaphasson. Fontos feladata még a községben tartandó *kulturális rendezvényeknek* való közreműködés, hogy azok színvonalasan és igazán népi és magyar szellemek legyenek. A műsor tekintetében az Emkének létesített műsorokozpont anyaga az érdeklődőknek rendelkezésére áll. *Igen fontos feladat még a falu, vagy a kör-*

nyék magyar szőrványai kérdéseinek számbavevétele, összegyűjtése és az Emke központjához, illetve Elnöki osztályához való eljuttatása. Ezeknek a birtokában a segítségnek sokféle lehetősége nyílik meg és a lehetőségekhez képest a segítségnyújtás nem is fog elmaradni.

A feladatok természetesen *váltakozhatnak a helyi szükségleteknek megfelelően.* A szempontok ugyan egységesek, de a módszerek a helyi viszonyokhoz módosulhatnak, hiszen nyilvánvaló, hogy erősen magyartöbbségű községekben mások az Emke-feladatok, mint a szőrványjellegű községekben.

Az Emke-munkásokra, lelkesekre, tanítókra, jegyzőkre, kisbirtokosokra stb. sok szép feladat megoldása vár. Csak áldozatkészség és munkakészség kell hozzá s akkor a kis kezdeményezésekből nagy eredmények szülehetnek. Az Emke pedig a maga nagy szervezettel szívesen segíti elő ezeknek a szép eredményeknek kialakulását.

Megalakult a bánffyhungyadi Emke-fiók ideiglenes vezetősége.

A Kolozs megyei Bánffyhungyadi megyei városban dr. Mihály István kir. járásbíró, Emke-megbízott lelkes fáradozással folytatólag megalakult az Emke-fiók ideiglenes vezetősége, amely az ügyek intézését ellátja mindaddig, amíg a gyűllekzési titulum megszűnésével közgyűlésszerűen megválasztható a végleges vezetőség. Az ideiglenes vezetőség az Emke központjának jóváhagyása mellett máris megkezdte működését. Tagjai a következők: *Elnök: dr. Székely József polgármester, alelnök: dr. Nagy Miklós bankigazgató és Máttyás János főbíró.* *Ugyv. alelnök: dr. Mihály István kir. járásbíró. Főtitkár: Máttyás László ref. hitoktató, titkár: Vas Erzsébet polg. isk. tanárnő. Jegyző: dr. Puskás János állampénzt. fogalmazó, pénztáros: dr. Kárpáti József néb. bíró. Titkár neje, ellenőrök: Halavács István MÁV tiszt és Lovasy Károly kereskedő. Választmányi tagok: Beke János MÁV állomásfőnök, Balogh Olga szociális előadónő, dr. Móra Sándor kórházi főorvos, Kacsó István gazdálkodó, Haraga Jenő cecygyáros, Fejes Sándor kereskedő és Váczy Deszö ref. hitoktató.*

A választmányt a megalakult ideiglenes vezetőség a szükségletnek megfelelően még ki fogja egészíteni.

A bánffyhungyadi fiókban jelentkezett tagok száma eddig kb. 200 és a megalakult fiók dr. Mihály István kir. járásbíró vezetésével mellett széleskörű kulturális és magyar munkát kíván megindítani.

(-a)

Kormányzó Urak szótása

**Sohase kívántuk a másét, csak erőz-
éves tulajdonunkat védjük**

Szent István napján a kassai Horthy Miklós reptulakadémia, a Ludovika akadémiája és a Bólyai akadémiája vezetett események együtt tették le hadnagyi esküjüket. A hadnaggya avatási ünnepségnek különös súlyt adott, hogy azon Magyarország kormányzója, viték anyabányai Horthy Miklós személyesen jelent meg és a felavatott hadnagyzokhoz szölet. A legfelsőbb hadur a következő beszéddel fordult ifjú bajtársaihoz.

— A mai sorsdöntő időben ti vagytok a magyar jövő egyik legnagyobb reménye. Erősítse meg szíveteket, lelketeket a magyar hősek szelleme, akik egy évezreden áll védelmetek és védelmezik ma is a drága magyar határt. Legyetek kemények, kötelességtudók, feyelmeltek és mindenekelőtt loyagiasak.

— Magyarok lenni sohasem volt könnyű. A Dunavágyban a honvédelem mellett mindig európai hivatást is teljesítettünk. Hazánk mindig országotja volt világtörténelmi váharoknak. Kelet és nyugat, észak és dél egymásra tölt gyújtópontjában ma is helyt kell állnunk. Mi sohasem v'ántuk a másét, senkítől egy négyzetméter sem, csak erőzées tulajdonunkat, erőzées határainkat védjük. Ezért küzdöttök évszázadokon át, ezért harcoltuk ma is.

— A Ti vezéreteire lesz biza a nemzet színe-java. A vezetés legfontosabb parancsa a példandás. Legyetek erősek a katonai erényekben, a bátorságban, hűségben és feygyelemben. Örzétek meg mindenekelőtt a honvédség belsei egységét és szálljatok szembe mindazzal, ami ezt veszélyeztetni szándékszik. Ne engedjétek soraitok közé férfizóni semmi olyan törekvést, aki magyart a magyartól elválaszthatja.

— A nagy világgég sorsdöntő idejében, amikor a nemzet létéről van szó, idehaza a belsei fronton is első és legfőbb feladat a rend fenntartása. Ezt minden körülmények között és minden-kivel szemben biztosítani fogjuk.

— Ti részt vállaltok mindannak a védelmében, ami a magyar erő, a magyar munka, a magyar szellem évszázadok hosszú során át alkotott. Hadnagyzok az áldozatvállalás és a kötelességteljesítés ama diéségteljes útján, amelyen előttünk elődelnk jártak. Ez az út mindig egyenes volt. Erőzées történelmünk folyamán nem esett folt a beszáletünkön.

A Főmőltóság Kormányzó Úr beszédek elhangzása után a három rangidős hadnagya a díszsátor elő lépett és a Kormányzó Úr közfogással tüntette őket, néhány közvetlen meleg szót intéztek hozzájuk és néhány percig elbeszélgetett velük.

A méhészek szeptember havi teendőiről

A szeptember tulajdonképpen már második hónapja a beteleteési munkának, mert különösen a hordástalan vidékeken már augusztus második felében hozzá kellett látni a fészek téli rendezéséhez. Más az eset ott, ahol még van ősi hordás, úgyisintén a vándorméhészekben is, mert ezek szeptember végéig, sőt kiválónál egy esztendőnkben néha csak október elején indulnak haza téli szállásukra. Az idei nyáron az aratás meglehetősen, ennivel később fejlődött ki a tarlóvirág is, ott pedig, ahol tisztelő nincs, a bőséges nyári erdősztyán a vadírógok ez-éi nem száradtak ki, szépen virulnak, sőt reménylik lehet arra, hogy még szeptemberben is nyújtanak valamilyen méheknek, ha nem is felesleg, de a napi szükségletüket behordhatják.

Szörványosan akad talán csak hely, hol a napi élelmet sem találják már meg.

Ahol jó hordás van, ott csak a hónap vége felé, rosszabb helyeken azonban már jóval előbb csökkenteni, esetleg be is szüntetni az anyát a petézését.

Vizsgáljuk át méhészládjainkat, kecsesiek meg az anyát és ha szép egészséges, fiatal, valószínűleg nem történik vele semmi baj a tavaszig, de ha öreg, kimerült, vagy nyomorék, minél előbb cseréljük ki fiatalra. Ha nincs fiatal anyja, egyesítsük valamelyik kis utózájjal a családost még őszel, mert tavaszig

nemcsak az öreg anyja, hanem a nép is mind elpusztulhat.

A jó teleléshez a család erősségéhez mérten kis kaptárban legalább 8–10, nagy kaptárban 15–20 kg. tiszta méznek kell lenni. Ha ebből felesleg maradna, azt a tavasszal hibátlanul megtaláljuk. Ahol nincs elegendő élelem és hordásra nincs kilátás, ott minél előbb, nagy napi adagokban meg kell kezdeni a feletetést, de mindig csak este, nehogy rablós támadjon és hogy a behordást, beérelést, lepecsételést a méhek még a hűvös éjszakák beállta előtt befejezhessék. Hibás, üres, felesleges kereteket szedjük ki, azokat kénezzük be, mert a viaszolj még szeptemberben is sok kárt tehet. A túlságosan széles felső rönnyilásokat megszüldíthetjük, az alsó rönnyilásokat megszüldíteni nem kell. A rönnyilás szükítős rácsoknak már régen fent kell lenniük. A kaptáron repedés ne legyen, a méhek nem szeretik a húzatot.

A téli takarókat szeptemberben még nem kell felrakni. Gyenge, vagy élelemben szűkölködő családok betelétli nem szabad, ezeket az erősebb és gazdagabb családokkal kell egyesíteni. Őszel az erősebb családőt valamit elvenni azért, hogy a gyengét valamennyire feljavítsuk, hiba volna, ezzel csak az erősebb ártunk, de a gyengét nem segítünk. Tavaszra esetleg mind a kettő elpusztulhat.

A LEVELI BÉKA Írta: Móricz Zsigmond

Egy jözsefvárosi mellékutcában nagy csoportú lúrkó zsvajgott egy délelőtt. Kiváncsan állottam meg mellettük. Ilyen hallatlan igrálomban gyerekekkel nem láttam. Tíz-tizeneggy évesek voltak, nem jártak volt a zsváj, hanem komoly emberi igrálom, valami komoly emberi dologban.

Az általános viszából egy hang ki-
szivótt:

— Hogy lehet valaki ilyen iszonyatos nagy marha!

Egy nagy szürke suhanc sztyegyenkes arccal ment elől. Valamit vitt a kezében, amit felteve s gyöngöden maga előtt tartott, s vitte, vitte felteve s gyöngöden maga előtt egy ekzekváló gyermekötömben.

Egy kis fész, farradt zöld leveli békát. Ezért volt a rendkívüli igrálom, egy leveli békért.

Egy kislú állott elő:

— A mi udvarunkom van fű, hozzátok oda!

— Pü a békának! A béka nem eszik fűvet.

— Vigyétek a grundra, ott van víz!

S nyomról-nyomra haladt előre a tizenkét-tizenöt főnyi csoport. Elöl a suhanc a leveli békával, amit úgy vitt, mint a bűnt, a tanyeréná busán.

Es én mély megilletődéssel néztem a fakó arccskákat, akik az ősz véletlen napfényben megcsillogtak.

Ezeket az arccokat, ezeket az ifjú embereket, akik a világonlásban, amely körülöttünk reszeg-roppog, amely úgy látszik, minden szépet és jót kll az ember lélekéből: egy olyan hallatlan, olyan csodálatos, olyan szent cselekedetet műveltek, aminek hasonlót én még életemben nem tapasztaltam.

Az én gyerekpajtásaim (a későbbi világháború hősei) annakidején, mikor iskolásfűk voltunk, megvándták a békát, békányázobicskát hordták a zsebükben, hogy akármikor gyönyörköd-hessenek a ríngatózó békacombokban. Es ezek a peati gyerekek feldúlt lélekkel, tömegjelenésben stettek megmenteni egy béka életét.

Mintha a szenteket láttam volna. Assisi Szent Perenc lelke lobbant fel a jözsefvárosi utcán és a bűnösi vitte a

bűnét és maga előtt pírulva eltartotta meazse: óh, ha minden bünyöses így lehetne tanyerében vitetni a bűnt, hogy lássa, véresen és cafatosan, ahogy a sztyegny anyja vitte a sztyé!

Legenda folyt le szemem előtt: akinek sztye van, gondolkozzék titokzatos jelentősége fölött.

A vaj avasodása élen

A vaj avasodását épen úgy, mint a legtöbb élelmiszer romlását, baktériumok okozzák, melyek azután az ényüléshez hasonló folyamatot idéznek elő és a baj, amit okoznak, a vas rozsdásodásához hasonló. A levegő ényve a vaj bizonyos részébe hatol, savak képződnek, melyek azután különös ízt okoznak. Másodlagos vegyi változások egész folyamata, melyeknek eredete részben bakteriumos, járul hozzá az avasvas-sátságos szagának előidézéséhez. A levegőnek kített vaj előbb-utóbb megavasodik, még ha a levegő hideg is és a vaj ottjuk is. A levegő már a kőpülésnél behatol a vajba, ennek minden részébe. Sokan kísérleteztek már azzal, hogy a hosszú tárolásra szánt vaj megavasodását hogyan lehetne megakadályozni, vagy kitolni és egy holland eredetű eljárás szerint ezt úgy akarják elérni, hogy a tejet és a vaj készítésére szolgáló tartályokat szénával feltöltik. A vajgyártás egész folyamata alatt a vajtartályokban szénasavat tartanak, úgy, hogy a vajba levegő ne férközhessen, ezáltal az ényülésről illetleg a vaj megavasodása ne következhesen be. Egy kgr. vajhoz 1 gramm folyékony szénasav szükséges. Természetes, hogy ilyen módon kezelt vaját csak modern berendezéssel előállított üzemben lehet készíteni. Es az eljárás még vizsgálato-
kat és kipróbálást igényel.

A szeptember 30-ig beszerezhető mezőgazdasági folyékony üzemanyagok

A pénzügyminisztériumunk a hivatalos lap augusztus 10-ki számában megjelent rendelete engedélyt ad arra, hogy a kedvezményes adó-és kincstári részesedési ásványolajtermékek vásárlására jogosultak folyó évi szeptember hó 30-ig petroléumból és benzintől az előző évi fogyasztásuk 7 százalékat, gázolajból 50 százaléka vehessék igénybe. A még be nem szert gázolajnak 50 százaléka helyett az igényjogosultak nyersolajot kapnak. A földművelésügyi minisztérium felhívja a gazdák figyelmét arra, hogy a 1.500–1944. P. M. számú rendelkezés az a rendelkezés, mely szerint a folyó évben az 1943. naptári évben kedvezményes adó-és kincstári részesedés mellett tényleg kiszolgáltató üzemanyagként 80 százaléka adhat ki, továbbá is változatlanul érvényben marad.

REMÉNYIK SÁNDOR: MOHÁCS UTÁN

A király szöke fején a sisak,
Tomory vasmarkában a kereszt,
Mároknyi had halálra szánt szíve:
Irgalmat nem találtak.
Mohács felett olyan csillagok álltak.

E nemzedék lelkeben meghasonlott
És azért érett meg a lehullásra.
Teste darabokra vágtattassék,
Szegeztessek az idő kapujára.
Órája ütött és napja leszállt.

Testvér, ne kérdezd, hogy ki volt hibás,
Főúr, főpap, jobbagy vagy köznemes?
Mindenki bűnös volt és senkimen,
Hídegen hirdették a csillagok,
E nemzedéknek nincsen kegyelem.
(1926 augusztus).

Éjszaka jön, százötvenéves éj.
S ki éjben születik majd, mit esnédjón?
Dolgozzék, imádkozzék, töltsön, várjon,
S a sírba is reménysugárral szálljon,
Ha könnyel sózott kenyérét megette. —
Mert változnak a csillagok felette.

HIREK

A RÓM. KAT. EGYHÁZMEGYEI TANÁCS ISKOLARENDELETE.

A római katolikus egyházmegyei tanács tanügyi bizottsága az iskolai előnyújtásával kapcsolatban közzétett intézkedést az összes alárendelt intézetek igazgatóságaihoz. A körrendelet pontos utasításokat tartalmaz iskolai év megnyitásával kapcsolatban követendő eljárásokra nézve. A körrendelet intézkedése szerint a tanügyi és közoktatásügyi miniszter rendelkezése alapján az iskolákat a leendő tanévről készült szeptember elsején meg kell nyitni a tanulójárással együtt. Azokban az iskolákban, ahol nehézségek mutatkoznak a tanítást illetően, kevésbé fontos tananyag összevontását is számításba kell venni. A tanárok a helyi viszonyoknak megfelelően már most állapítsák meg az egyes tantárgyak óraszámát és ennek megfelelően készítsék el a tanmenetet úgy, hogy a tananyag fontosabb részeit előadásra kerüljenek és az ismeretek ötvözlésénél a folyamatos tanítást is szorgalmazzák. Fontos, hogy rendszeresen kerüljenek az előadottak a tanulók rendszeres utasítások szerint tanulják és a tanárok is rendszeresen kérjék számon azokat. Ha az iskola szűkeiben nem volna lehetőség a tanulók összehívására a munkát megkezdni és folytatni, akkor gondolni kell a vidéki tanításra, vagy a távoktatásra is. Ebben az esetben a tanulók a tananyagot részben az őket felkészítő tanároktól, részben körlevelek útján kapják meg. Különösen fontos lesz a tankönyvek okos felhasználása és megfelelő utasítások a könyvtáraké, a fogalmazásokra,

dolgozatok írására, rajzok készítésére. Különösen nehézséget okoz majd a tanulók internátusokban való eluttatása. A légvészely miatt csak annyi tanuló gyűjthető össze, amennyinek elhelyezésére megfelelő övöhely áll rendelkezésre. Szükséges a változott tanítás bevezetése. Ebben az esetben a tanulóknak csak egyik része van egyidőben az intézetben, a másik része otthon marad és tanul. A csoportok rendszeresen váltják egymást. Ennél a szükségmegoldásnál segítségül kell kérni az illető helység felkészítének, tanítóinak és intelligens embereinek közreműködését a tanulók fegyelmelésénél és tanításánál. Természetes, hogy a tanuló abban az esetben is rendszeres tanulóként kezelendő, ha otthon végzi el a tanulást, de időről időre számot ad munkájáról és díjmentesen vizsgát tesz.

Dr. Soltz Ernő miniszteri osztálytanácsos, a földművelésügyi minisztérium erdélyi kirendeltségének helyettes vezetője értékes tanulmányt írt „A falusi női társadalom megszervezésének jelentősége” címmel.

Soltz Ernő tanulmányában rámutat a magyar falvak népének felemelése érdekében végzendő nagy munkára, részleteiben ismertet az EMGE kebelében megalakult Gazdaszenny Szakszervezetét. Kiemeli, hogy a falusi gazdaszennyok megszervezése milyen nagy eredményekkel járhat a falu gazdasági, szociális, közegészségügyi és általában kulturális felemelése terén, amelynek most a háború idején van különös jelentősége.

Dr. Soltz Ernő tanulmánya a Mezőgazdasági Szemle 1944. évi 3. számában ban jelent meg a szerzője a tanulmányt most különnyomatokként is megjelenítette a Minerva Rt. kiadásában, hogy az érdeklődők, különösen az erdélyi magyar gazdaszennyok számára is hozzáférhetővé tegye.

Halálos munkásszerencsétlenség Kovácsnán. Megdöbbentő szerencsétlenség történt Kovácsna környékén. Pánti Piroksa, 22 éves, kétgyermekes nő az útelépítésnél volt alkalmazásban a munkaközben, amint talicskáját a domboldal alatt toltta, a földréteg megcsúszott s a beomlott hatalmas mennyiségű föld maga alá temette. Tehergépkocsin Sepsiszentgyörgyre kellett beszállítani. Addigra azonban az elszüvedett súlyos sérülések következtében olyan nagyfokú szövődményesség lépett fel, hogy műtéttel sem lehetett már megmenteni. A szerencsétlen nő allg egy félórával a műtét után meghalt.

Gombamérgezés végeztet egy egész családdal. Varga Pál balassagyarmati gazdasági család gombát szedett, amelyet felesége a kis család részére elkészített. A házaspár két gyermekekkel, valamint a nála lévő kis leánygyermekkel együtt súlyos mérgezést kapott. Pár óráig szenvedés után a kórházban meghaltak.

Szeptember 11-én nyitja meg kaput a kolozsvári Nemzeti Színház. A kolozsvári Nemzeti Színháznál már teljesen befejeződtek a szervezési munkálatok s a szombat délutáni társulati gyűlés után újabb megkezdődnek a próbák. Az ünneplés megvívására a kolozsvári Nemzeti Színház hagyományához híven, a felszabadulás évfordulójának napján, szeptember 11-én este lesz. Az évadnyitó darab az opera-együttes bemutatásában a Cigánybáró.

1944 első felében 8164 angolzás repülőgép pusztult el Németország és a megszállt nyugati területek felett.

A semleges Svájc területét a háború kezdetétől 1944 május végéig 171 ízben angol, 58 ízben amerikai kötelek repülték át. A svájci elhárítás 37 gépet lőtt le, 50 gép kényszerleszállást végzett a semleges területen.

Utolsó papszentelés Várpuriban. A nemrégben elesett Várpuriban most érkezett jelentések szerint ott a legutóbb volt a visszafoglalás óta az első s egyben az utolsó papszentelés. Ez alkalommal két végzet hittudományi hallgatót szenteltek lelkészé a helyorségi templomban.

Lelkészhelyettes Szamosudvarhelyen. A szamosudvarhelyi lelkényegyházat anyaggyűző szervezetek, első lelképászfiorán Bees Sándor volt székelvénygűltői lelképászfiorat íktatta be Csutak Károly zsidó lelképászfior. A gyűlekezet harangja hetven évvel ezelőtt nómúlt el.

Keeskeméit földel ad a háború hóseinek. Keeskeméit városa, elhatározta, hogy kisnyíri erőbírtokának egy részét parcelláztatja és a parcellákat a mostani háború hóseinek és hozzátartozóinak akarja juttatni.

Estek az ingatlanárak Istanbulban. Azok a házulajdonosok, akik házaiikat el akarják adni, vagy egyáltalán nem akadnak vevőre, vagy pedig oly alacsony árakat kínálnak nekik, hogy az ingatlanpiacon a legeskevénylyeb forgalom sem alakulhat ki.

Az erdőgazdaságok is adhatnak engedélyt erdei bérteleítésre. Az erdei bérteleítés engedélyezését a múlt évben egy kormányrendelet a földmívelésügyi miniszter hatáskörébe utalta. Az engedélyzési eljárás meggyorsítása érdekében a kormány most újabb rúndeletet adott ki, amelynek értelmében erdei bérteleítésre az engedélyt a jövőben az erdőgazdaságok is megadhatják.

Újabb az Emke alapító tagjai közé léptek: vitéz Máriaffy Lajos földbírtokos Maroszentgyörgyről és Marosvásárhelyi Leszámítólóbank R. F. Marosvásárhelyről.

Fontos rúndeletek a hivatalos lapban. A hivatalos lap, legújabb száma közli a pénzügyminiszter rúndeletét a földbírtokpolitika célra igénybevett ingatlanok megszerzésével kapcsolatos adó- és illetékkedvezmények alkalmazásáról. A Budapesti Közlöny pénteki száma közli továbbá az igazügyi miniszter rúndeletét a börtölpályákbéli, valamint a tápbört forgalmának újabb szabályozásáról.

Magyar film készül a keleti háborúról. Nehány nap múlva felvévegép él kerül az első valóban háborús-nak nevezhető magyar film, a „Vállvetve”, amely a keleti háború harcait viszi a közönség elé meglepően érdekes filmfőrténet keretében. A „Vörösmáry-film” — egy újonnan alakult jobboldali filmvállalkozás — készíti el a filmdrámát, amely majdnem teljes egészében a keleti fronton perreg le.

EMKE könyvjuttatások. Az Emke újabb Maros-Torda, Szatmár, Udvarhely, Szágy, Míramaros, Szolnok-Doboka és Beszterce-Naszód megyékbe juttatott ki ajándékfüzeteket. A Szilágy-megyei Sülelmed községbe Béres Endre r. k. lelkész könyvtárkezelő című egy ajándék-könyvtárt juttatott el.

Az Udvarhely-vármegyei tagozati vezetőség javaslata alapján az Emke újabb 10 ajándék-népkönyvtárt juttatott Udvarhely vármegye kövelkez községeibe: Felsősófalva-Békástanya, könyvtárkezelő Benczédi Sándor tanító; Korondra, könyvtárkezelő Bartha József ig-tanító; Szentgyábaszfaluba, könyvtárkezelő Ambrus Gábor tanító; Bögöze, könyvtárkezelő Biró Lajos ig-tanító; Bardóca, könyvtárkezelő Karácsony B. Imréné tanító; Kápolnástahura, könyvtárkezelő Tamás Mihály tanító; Bogárfalva-Szencsedre, könyvtárkezelő Balogh Dénes földmívelés; Csehétfalvára, könyvtárkezelő Papp Dániel tanító; Székelybethlenfalvára, könyvtárkezelő Fábán Ferenc tanító és Országhyra, könyvtárkezelő Ambrus Szaniszló plébános.

Lesett a templomtoronyból. A keppikényiai templom tetőjavítási munkálata közpén Les György Mihály egy gerendát akart a tetőzeten egyik helyről a másikra vinni. Gerendával a vállán megcsúszott és lezuhant. Szerencsére fennakadt a padlás egyik keresztgerendáján. Az orvosi segítségnyújtás után megállapították, hogy így is súlyos agyrázkódást szenvedett.

A siksimányi légi szervezet és a Katolikus Akció hitbuzgalmi szakosztálya augusztus 15-én engesztelő körmenetet rendezett Somlyóra.

IRÓ, SOKSZOROSÍTÓ-É S ZAMOLOGEPE

szakszerű javítását, újra építését több évi jótállás mellett vállalom. Összes rúndszerű gépekhez kellőkök.

Körmendy Mihály

műszerész mester

KOLOZSVÁR, DEÁK FERENC-UTCA 24
Telefon: 25-83.

Csatay Lajos honvédelmi miniszter mondott beszédet a budapesti légóttalmi ünnepségen

A honvédelmi miniszter a Budapest elleni légóttamadások utáni mőtési és helyreállítási munkálatok személyi bátorságukkal és bajtárfőntelődőzásaikkal kiváló érdemeket szereztek jutalmazására légóttalmi vényeket rúndszerezett. Az ünnepélyes jelvénykiosztás Csatay Lajos honvédelmi miniszter jelenlétében Szent István napján délután a Városmajor történt meg. A Himnusz hangzása után a honvédelmi miniszter rövid beszédet intézett a felvonuló légóttalmi szervezekhez.

—Ezer akadályon át szerveztük meg a légóttalmi hálózatot — mondotta többi között. — Kiállta a próbát. Alkott munkának eddig elért eredményeit tiszteli és becsüli az egész nemzet. Emberek milliói a riadók elhárításakor felegyelmzetten követték előírt rúndszabályokat és a számos alkalommal mindenkit áthat az tudat, hogy hatalmas szervezett órdíj vagyon- és életbiztonságuk felegyártán. Köszönöm Önöket a hőhővéség névükben és köszönöm elöljeljesményüket. Bizom abban, hogy az elkövetkező nehéz időkben megmutatják, mit jelent magyarnak lenni. Megmutatják, hogy minden tgyarban él a kötelőség tudat, az áldzatkészség, a kitartás. A honvéde az Önök áldozatait nem tekintii hiábavalónak.

A honvédelmi miniszter hatalmas éljénzéssel és lelkes tpsással fogadta beszéde után átnyújtotta a légóttalmi jelvényeket.

ÚJ KÖNYVEK

P. Puskás Hugolin:

Imádási órák

című egy kis könyv jelent meg melynek célja az Óttárszentség tisztelének gyakorlati tétele. Az író elmkedéseinek összeállításánál az elpőnteket megelőző csütörtökő újtatásra, imádási órára volt tekintettel beosztásában azt is követi. Minden napra háromnegyedórás elmélkedés ad és negyedik a Jézus szentés Szíve litániája és felajánló imáMagán és köztársaságok végére a legalkalmasabb vezelő ez könyv. Ár: 2,50 pengő.

Jűjletek Hozzám

ima- és énekeskönyv jó gyermekszámár. Összeállította dr. P. Boros Főrtunát. Ez a szép képekkel díszítet kis imakönyv az iskolás gyermek útmutatója és kózlaja. Az imárem szertője háttérbe az énekeskönyv. Ár: erős felvázson kötésben csak 2

POLITIKAI ORSZEM

lelti hadszíntér.

A német hadijelentés kiemeli, hogy a nyeszter alsó folyásánál a szovjet megamélt átkelési kísérletei ellen ismét erőteljes ellenintézkedéseket fogantostottak. A Kárpátok előterében magyar csapatok Delatintól délnyugatra elfoglaltak egy uralkodó magaslati erépet. Varsótól északkeletre a szovjet sémét nagy erővel indított támadást. Súlyos harcok voltak Pleszkau térségében is. A Nyeszter alsó folyásánál a szovjet erő sikertelen áttörési kísérletei helyi keretek között mozogtak. A sandomiri hídfőnél mindkét fél tetemes erőt vonultatott fel.

Nyugati hadszíntér.

Berlini katonai körök szerint az inváziós térségben a mindkét részről hadbavetett hadosztályok száma egyre nö-

vekszik. De növekedőben van az invázió területi kiterjedése is francia földön. Az eredetileg száz kilométer széles beözönlési térségből rövid idő alatt hatalmas küzdőtér fejlődött ki, amelynek hosszúságára ma már 400 kilométeren felül van. Dél-Franciaországban az amerikaiak Canes elfoglalása után az első földközvetlen francia kikötőre is rá-tették kezüket. Toulont akarják elfoglalni, hogy innen a Rhone-völgyébe jus-sanak. Nyugat-Normandiában mindkét részről nagyobb méretű ember- és hadi-anyagtartalékokat vetettek be. A Páris elleni angolszász támadás nem halad lényegesen előre, de számolni kell a mozgó háború további folytatásával. Normandiában, de az egész francia beözönlési térségben a német hadvezetés szá-mára nem a területnyereség a fontos, hanem az ellenség szétforgácsolása.

Külföldi hírek

Brauschitsch vezértábornagy feltű-nésteljes cikket írt az egyik német lapban. A nagykövetségielnök örvendő híres vezértábornagy felhívja az egész német népet, hogy vessen latba minden erejét, fájson a munkához, teljesítse kötelessé-gét és akkor nem maradhat el az ered-mény. A nehézségeken uralkodni kell. A német nép szaktudásában, harci teljesít-ményben és háborús ellenálló erőben fel-tűlmulja ellenfeleit.

Laval elhagyta Páris. Laval francia miniszterelnök elhagyta Páris-t. A francia kormány Vichyből egy másik francia városhoz helyezte át székhelyét.

A megszállt lengyel területeken moz-góztatást hirdettek ki. A szovjet csapa-tok által megszállt lengyel területeken a Moszkva által létesített úgynevezett lengyel nemzeti bizottság törvényeket, rendeleteket adhat ki. A bizottság elha-tározta, a mozgóztatás kihirdetését. A lengyelek 10 évfolyamát azonnal mozgó-sítják és besorozzák a Szovjet-Unió haderejébe.

Vasárnap nagyméretű lázadás tört ki. A varsói lázadás az angolai lengyel me-nekiült csoport irányította és szerve-zette meg. A varsói törvénytelen szer-vezetek több városrészben erőszakos eseményeket követtek el. Vad utcai

harcokra került sor. A felkelők fontos középületeket akartak hatalmukba ke-ríteni. A német hadvezetés felszólított mindenkit, aki nem vesz részt a felkelők vállalkozásában, azonnal hagyja el a várost. A felkelők helyzete egyre re-ménytelenebbé válik. A felkelők nem kaptak segítséget sem az angoloktól, sem az oroszoktól.

Churchill röviddel ezelőtt Rómában találkozott Titóval. Német vélemény szerint a tálalkozás az angolok balkáni politikájának intenzívebbé válását er-ed-ményezheti.

Angol-amerikai légi kötelékek Bal-kán több helyisége ellen bombatámadást hajtottak végre. Amerikai bombázók többször vadászgép védelme alatt meg-támadták Ploest vidékét. Az angolsz-akok-Fiumét is súlyosan bombázták.

Németországban teljes (totális) hábo-rus intézkedéseket hajtanak végre. Egy német hetilap a német erő kifejítés új mozanatairól nagyszabású cikket írt. Elérkezett az pillanat, amikor min-dennek olyan erővé kell átalakulnia, amelyre háborús szempontból van szük-ségünk, —írja a lap. A német sajtó te-rületén nagyhorderejű intézkedéseket hoztak. Sok lap megszűnik. Megszűnik

a színház és filmgyártás. A szépirodal-mi könyvkiadást is felfüggesztik.

Megszűnő a finn ellenállás. A finn hadszíntéren a harcok képe egyre in-kább álló harcokra vezet. Úgy finn, mint szovjet részről csak gyenge fel-derítő- és tüzelő tevékenység volt. A finn ellenállás megszűrlárlulása és az orosz kezdeményezés kifárádása jellemzi a helyzetet.

Berlini vélemény szerint Vinogradov, a Szovjet-Unió ankarai nagykövete azt követelte, hogy Törökország azonnal lépjen be a háborúba a Szovjet oldalán. Roosevelt egy sajtóértekezleten kö-zölte, hogy rövidesen újra találkozik fog Churchillel.

Egy japán újságíró, aki most tért vissza a Szovjetből Japánba, azt írja, hogy a Szovjet-Unióban a nép nagyon belefáradt már a háborúba. A kormányzat mindenkit arra ösztönöz, hogy a há-borút folytatni kell, mert „a győzelem nemsokára itt lesz”. A háború súly-pontjain a pusztulás borzalmas. Rengeteg városból egyetlen ép ház sem ma-radt. A férfi lakosságot mind elvitték katonának, csak a hatvanéves feüliek és a tízenévesnél aluliak maradtak otthon. A városokban sok férfi mester-séget nők látnak el. Nők vezetik a vil-lamost, a mozdonyokat, de gyakori a nő rendőr is.

A Magyar Nép tábiori postája

Zoltán Sándor érvezető (H 762) ü-dvözl és csokolja édesanyját. Fodor D. Sándor (M 913) üdvözl hozzártartozóit, levelet vár. Kacsó Zsigmond Márkdra, Kusztos József Nyáradszéllébe, Kucsó Albert Nyáradszentimrére üzenik, hogy jól vannak, mindenkit csokolnak (A 185). Balogh József (K 189) szüleinek, Erzsikének, hozzártartozóinak üzeni Szentjánosra, hogy jól van, mindenkit csokol.

A HALÁL ELKERÜLHETETLEN

A kocsis öreg, vidám fickó volt, aki a Vargyas-erdőn keresztülhaladva, elmondta a vidék ősrész történelmét. Egy behorpadt sárhalmot mutatott, ahol egy postakocsis, Miklós István fekszik, kit a híres Patkó ütött le. Most megint egy ilyen sír következett, ez is egy ilyen postakocsisé. Ismeretlen harmáig ledölte a bakról.

— Mind itt vannak elpotyogtatva kocispajtásaim — tette hozzá nagy vigyorgással.

— Hát nem fél? — kérdezte a kocsin utazó asszonygászfekőnyan.

— Mitől félnék? — felelte egykedvűen a kocsis. — Ha az ember mindig a kocsin van, a kocsin hal meg... Hát a tekintetes asszony nem fél az ágyba feküdni, mikor minden ismerőse az ágyban hal meg?

Hasznos tudnivalók:

A LEGYEK PUSZTÍTÁSÁRA

Ébb kipróbált szer van; például a babérolaj, melynek szagát nem bírják. Ha babérolajjal bemázoljuk a falakat. Ha kényes a fal vagy a tapéta, babérolajjal telt edényeket helyezünk el a szobában.

Jó módszer és még hozzá semmibe sem kerül: a léghűtő.

Vagy: egy evőkanál formálat keverjük ¼ liter tejbe, ezt öntsük lapos cészealjba, tegyünk bele egy darabka kenyéret, amelyet megcukroztunk s amelyet a folyadéknak nem szabad teljesen ellepnie.

Ha a szobában nyírfaágakat helyezünk el, a legyek behúzódnak s reggel az ágakkal együtt kivihetjük őket a szobából.

A konyhában sohasem hagyjunk befakartatlant ételt vagy ételhulladékokat.

Ha szeneslapátra izzó széndarabokat feszünk s rájuk száraz tökléveleket, a legyek menekülnek a keletkező bűztől. Az ablakot ilyenkor ki kell nyitni.

A GABONÁT MEBSZABADÍTHATJUK

a zsisziktól, ha egy keveset belőle ávizsolajjal megmedvesítünk s aztán szeszesszük a többi közé s lapátal jól belekeverjük. Ha ezt időnként megismételjük, a zsiszik nem fogja többé a magvakat megtámadni.

A FÉSŰ TISZTÍTÁSA

A fésűt legjobban úgy tisztíthatjuk meg, hogy benzinebe mártott kis váltáscsomót húzunk végig többször a foga között. A váltást sokszor megújítjuk, míg egészen tiszta nem marad. Kívül is benzinnel tisztítjuk a fésűt, aztán flanelruhával fényesre dörzsöljük.

Ha a piszkos fésűt vízzel akarjuk tisztítani, akkor egy liter forró vízben körülbelül 1 evőkanál boraxot oldunk fel, s ha langyosra hűlt, tegyük bele a fésűt, aztán keféljük ki benne jól, öblítsük ki és azonnal szárítsuk meg.

Apróhirdetések

Minden sző 12 fillér, vastagabb betűvel 24 fillér. A legkisebb hirdetés áru 1 pengő. Állatkeresők részére 20 szőig 1 pengő 20 fillér. Előfizetőink minden sző 10 fillér, vastagabb betűvel 20 fillér. Az apróhirdetési díj előre fizetendő.

A NAGYILONDAI ÁLLAMI OVODA dajkák kereca. Bombakérosultak és akik ilyen minőségben voltak, előnyben részesülnek. Havi díj 50 pengő, lakás és teljes ellátás. Jelentkezni a következő címre lehet: Sándra Jánosné állami óvodá, Nagyilonda, Szolnok-Doboka m.

MEGNŐSÜLNE old. állami tanító. Komoly érdeklődők fényképes válaszát „39 éves” jeligére a kiadóba kérem.

A kiadóhivatal üzeni

Alább felsoroltaknak köszönhetően monduk a bejelentett új előfizetőket.

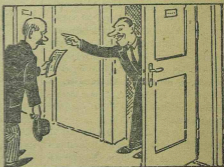
L. D. Csikócicó, B. F. Feketek, Ca G. Bácsnadifalva, K. J. Feketek, G. Györgényüvegcsúr és A. A. Hadifalva.

ELŐFIZETŐINKHEZ! Munkásokat a hátralevőket, akik f. év végéig szed. hátralevőket nem küldték be, az elmúlt hetek alatt kitöltött postautalvánnyal fokozatosan felszólítottuk. A felszólított jelentős része be is küldte a hátralevőket de az előfizetők egy része még sem rendezte előfizetését. Ezeknek felállítására tovább folytattuk a hátralevő megr. után Kolozs, Marostorda megyék követ. keznek. Mivel ez éven már másodszer szőlőtük fel az érdekelteket, felkérjük azokat, akikhez ilyen felszólító postautalvány érkezik újságjában, a feltüntetett összeget küldjék be kiadóhivatalunkhoz. Ugyanannak kérik az előfizetőiket mind több új előfizető bejelentésére.

A következő bejövő pénzeket nyugtáztuk: K. S. Baca 10,20, M. M. Négyes 10,20, Irj. V. A. Erdőrtölves 10,20, B. M. V. Lászfalva 18,20, K. J. Hollók 10,20, Sz. L. Pihók 18,20, S. K. Sáránd 18,20, J. L. Csomortán 24,20, L. I. Eazteinek 18,20, M. A. A.-é Csikjenőfalva 10,20, N. A. S.-é Kásonyok 10,20, Irj. Sz. M. Hegyok, Jovcsák 10,20, M. K. Szék 10,20, K. J. Dész 18,20, K. Z. Erhatvan 10,20, N. S. Zilah 10,20, I. P. Tusnád 10,20, B. R. Dinnajd 10,20, K. I. L.-é Szárhegy 10,20, I. P. Tusnád 10,20, N. P. Gy.-é Gyergyófalva 18,20, Özv. W. F.-né Kohóvölgy 5.—, M. F. K. Ditró 24,20, R. D. Barót 18,20, Cs. F. J. Szalárd 18,20, B. S. Nagyszántó 18,20, F. K. Mezőszentmály 15,20 pengő.

Szerkesztését fel: DR. NEMES ISTVÁN.

Feladás kiadó: TÓTH KÁLMÁN.

Szabó: Lehetetlen állapot, hogy azért a pár száz pengőért, amellyel nekem tartozik, minden hónapban ilyen nagy útat tétet meg velem.

Úr: Nyugodjék meg kedves mester úr, nem tart már sokáig. A jövő hónapban ugyanis az ön lakása közlébe költözöm.